

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Ev hizmetleri, Türkiye'de en güvencesiz meslek alanlarından biridir. Ev işçilerinin, 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 4. maddesindeki bir istisna hükmüyle İş Kanunu kapsamı dışında bırakılmış olmaları nedeni ile ev işçilerinin birçoğu insana yakışır işin gerekleri olan sigortalı çalışma, iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin alınması, emeklilik, meslek hastalıklarının tespiti, önlenmesi ve meslek hastalığı primleri gibi pek çok haktan faydalanamamaktadırlar. Kayıtsız ve güvencesiz çalışma; taciz, mobbing, iş kazası yaşama risklerini artırmakta ve maalesef bugün Türkiye'de ev hizmetleri alanında pek çok iş cinayeti ve iş kazaları yaşanmasına neden olmaktadır.

Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan "göçmen" işçilerin çoğu bu kayıt dışı koşullarda çalıştırılmakta ve iş güvencesi ve hatta yaşam hakkı güvencesinden mahrum olarak barınmaya çalışmaktadır.

Basından edinilen bilgi ve arkadaşının ifadesine göre AKP Milletvekili Şirin Ünal'ın evinde çalışan ev işçisi Nadira Kadirova 23 Eylül 2019 günü milletvekilinin silahıyla intihar etmiştir. Bilgi kamuoyuna bu şekilde yansımıştır. Ancak arkadaşının anlatımları intihar üzerinde şüpheler doğurmuştur. Nadira Kadirova'nın arkadaşı Leyla Niyazova'nın anlatımlarına göre Nadira Kadirova işvereni Şirin Ünal tarafından cinsel istismara maruz kalmıştır.

Nadira Kadirova'nın ölümünün hemen ardından cenazesinin hızla memleketi Özbekistan'a gönderilmesi, tanık Leyla Niyazova'nın savcılıkta ifadesine başvuruken "fuhuşla" irtibatlı sorular sorularak hem tanığın hem de yaşamını şüpheli şekilde iş yerinde yitiren ev işçisi

Nadira Kadirova'nın itibarsızlaştırılma çabası, diğer tanıkların karakolda ifadelerinin alınmadığı yönündeki iddialar konunun bağımsız ve tarafsız şekilde araştırılmadığı, soruşturma makamlarının taraflı davrandığı, etkin bir soruşturma yürütmediği, ifade vermek isteyen arkadaşının ifadesini almadığı, delilleri toplamadığı ve yaşanan bu ölümün üstünün örtülmesi şüphesini yaratmaktadır. Ev işyerindeki yaşanan ölümün üzerindeki şüphelerin kamuoyu nezdinde giderilmesi ve ölüm sebebinin araştırılması ve nihayetinde ve her koşulda -intihar veya cinayet- bir iş cinayeti olan bu ölüm hakkında kamu davası açılması için etkin bir soruşturma yürütülmesi gerekmektedir.

Ev içi hizmet alanı olan ev işyerleri özgün çalışma koşulları sebebiyle yasal düzenlemelere muhtaç halde iken kadınlar çalıştıkları evlerde sömürülmekte, cinsel saldırıya uğramakta ve yaşamlarını yitirmektelerdir. Yargı evlerde, sokaklarda, işyerlerinde kadınlara karşı işlenen suçlarda etkin bir çözüm üretilmediği defalarca yaşanmıştır.

Bundan 4 yıl önce (2016) ev işçisi Gulnora Tuxteyeva'nın çalıştığı evin camından düşerek öldüğü iddia edilmişti. Fakat maalesef Tuxteyeva'nın dosyasına takipsizlik kararı verilmiş, takipsizliğe yapılan itirazlar reddedilmiş ve soruşturma kapatılarak cezasızlık politikası devreye girmiştir.

Nadira Kadirova'nın da iş yerindeki ölümü göçmen ev işçisi Gulnora Tuxteyeva'nın ki gibi cezasız kalmamalıdır. Nadira Kadirova'nın ölümündeki bütün şüpheler aydınlatılmalı ve işçi ve işveren arasındaki son derece eşitsiz güç ilişkileri göz önünde tutularak adalet tahsis edilmeli, iddiaların üstünün örtülmesine müsaade edilmemelidir.

Bianet erkek şiddeti çetelesine göre, Ocak-Ağustos 2019 yılları arasındaki süreçte en az 59 kadının ölümünün "şüpheli" olarak basına yansımaları, en az 15 kadının intiharının da "şüpheli" olarak kayda geçmesi kadınların ölümünün ve intiharlarının sebebini sorgulamanın, konunun üstünde titiz bir çalışmanın gereğini bir kez daha göstermektedir.

Ev işçisi Nadira Kadirova'nın şüpheli ölümü üzerindeki tüm kuşkuların giderilmesi, kamuoyunun aydınlatılması, etkin bir soruşturma yapılması, sorumluların cezalandırılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Nadira Kadirova'nın yaşamını yitirmesi ile ortaya çıkan ciddi iddiaların şeffaf bir şekilde derhal araştırılması için soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa ne aşamada?
- 2- Nadira Kadirova'nın bir göçmen işçi olarak kaydı ve bir ev işçisi olarak sigortası var mıdır? Var ise sigortalanma tarihi nedir?

19655

- 3- Ev işçisi Nadira Kadirova'nın çalıştığı evde işvereni tarafından cinsel istismara uğradığı yönündeki iddialar hakkında etkin bir soruşturma yapılması için bir çalışmanız olacak mıdır?
- 4- Bakanlığınız Nadira Kadirova gibi çalışan göçmen ev işçilerinin kaydını tutmakta mıdır?
- 5- Göçmen işçi statüsünde olup ev hizmetlerinde çalışan işçilerin sayısı Bakanlıkça bilinmekte midir? Tespiti için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmış mıdır?
- 6- Ev hizmetlerinde çalışan kayıt dışı göçmen işçilerin sayısı Bakanlıkça bilinmekte midir?
- 7- Ev hizmetlerinde çalışan kayıt dışı göçmen işçilerin sayısının tespiti için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmış mıdır?
- 8- Ev hizmetlerinde rastlanan iş kazaları nelerdir? Son 15 yılda hangi iş kazalarının hangi sıklıkta görüldüğüne dair elinizde hazırlanmış ve üzerinde çalışılmış bir raporunuz var mıdır?
- 9- Ev hizmetlerinde iş kazalarının önlenmesi için Bakanlığınızın almayı planladığı önlemler nelerdir?